

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. I. 30.755/2012/3. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Gyulai Iván ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű felperes és II. rendű felperes neve (címe) II. rendű felperes részéről - a Dr. Kovács István ügyvéd (címe) által képviselt Magyar Posta Biztosító Zrt. (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított a Miskolci Törvényszék 23.G.40.003/2011/28. számú ítélete ellen az alperes által 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

részítéletet:

Az ítéltábla az I. rendű felperesi kereset vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja és az alperes marasztalásának tőkeösszegét 1 500 000 (Egymillió-ötszázezer) forintra leszállítja, egyebekben az ítéletet helybenhagyja.

Az I. rendű felperes által az állam javára fizetendő kereseti illeték összegét 330 000 (Háromszázharmincezer) forintra felemeli, az alperes által fizetendő kereseti illeték összegét 90 000 (Kilencvenezer) forintra leszállítja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 30 000 (Harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 120 000 (Egyszázhuszezer) forint fellebbezési illetéket.

A II. rendű felperesi kereset vonatkozásában az ítéletet - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - hatályon kívül helyezi és ebben a részben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A hatályon kívül helyezett részben az alperes másodfokú eljárási költségét 60 000 (Hatvenezer) forintban, a feljegyzett fellebbezési illetéket 275 100 (Kettőszázhetvenötezer-egyszáz) forintban állapítja meg.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az I. rendű felperes 2007. november 19. napja óta egyedüli tagja és képviselője a Cg..... cégjegyzékszámú II. rendű felperesi gazdasági társaságnak.

A II. rendű felperes főtevékenysége cukor és édesség nagykereskedelem. A II. rendű felperes a 2008. évben foglalkoztatta az I. rendű felperest, továbbá 2008. október hónapban **K. R-nét** és **R. T. A-nét** A II. rendű felperesi gazdasági társaság a 2008. évi értékesítési nettó árbevétele 206 071 000 Ft, adózás előtti eredménye 262 000 Ft, adózott eredménye 252 000 Ft volt.

2008. december 27. napján belvárosában a gyalogosan közlekedő I. rendű felperes közlekedési balesetet szenvedett. A balesetet okozó ... forgalmi rendszámú személygépkocsi vezetőjét, **V. Cs-t** a Miskolci Városi Bíróság 9.B.1245/2009/15. számú ítélete bűnösnek mondta ki ittas járművezetés és közúti veszélyeztetés bűntettében.

A káresemény időpontjában az.... forgalmi rendszámú gépkocsi az alperesnél rendelkezett érvényes és hatályos kötelező gépjármű- felelősségbiztosítással.

Az I. rendű felperes a baleset következtében bal oldali nyílt lábszártörést, bal oldali felkartörést, bal oldali orsócsont felőli idegsérülést, jobb kül-belbokatörést, a fej és az arc zúzódásait, illetőleg horzsolásos sérüléseit, valamint a fül és a nyak vágott sebeit szenvedte el.

2008. december 27. és 2009. január 15. napja között az I. rendű felperest a Megyei Kórház és Egyetemi Oktatókórház Traumatológiai Osztályán kezelték, a töréseket műtéttel rögzítették, ezt követően az idegbénulás tünetei megszűntek, műtéti sebei gyógyultak.

2009. január 15. és február 11. napja között az I. rendű felperest a ... Megyei Kórház és Egyetemi Oktatóház Mozgásszervi Rehabilitációs Osztályán kezelték, a kezeléseket követően kétoldali hónaljmanóval járásképesé vált.

A 2009. március 11. napi ellenőrző vizsgálatok során észlelték a csonthegképződés hiányát és a részleges tengelyeltérést, amely miatt 2009. március 30. és április 8. napja között a Traumatológiai Osztályon kezelték és ismételten műtötték. Ezt követően a csonthegképződés megindult, mozgásában jelentős javulás következett be.

A bal oldali nyílt lábszártörés a combizomzat minimális sorvadásával, a bal oldali felkartörés a váll- és felkarizomzat minimális sorvadásával, a szorítóerő kisfokú csökkenésével, a jobb oldali kettős bokatörés mozgásbeszűkülés nélkül, a lágyrész sérülések és a műtéti feltárások helyei minimális kozmetikai hátrányt jelentő hegekkel gyógyultak. A bal oldali felkarcsonttöréssel és a bal oldali lábszár nyílt töréssel összefüggésben maradandó fogyatékossgot eredményező mozgáskorlátozottság, terhelhetőség-csökkenés maradt vissza. A baleset során elszenvedett sérülések következtében az I. rendű felperesnél 16 %-os mértékű baleseti eredetű össz-szervezeti egészségkárosodás alakult ki.

Az I. rendű felperes 2008. december 27. és 2009. december 27. között volt táppénzes állományban. 2009. december 28. napjától folyamatosan ismét a II. rendű felperesnél

bejelentett munkavállaló. A 2009. évben a II. rendű felperesnél január és február hónapokban **E. T.**, március-október és december hónapokban **K. Á.** volt bejelentett foglalkoztatott. 2010. márciusától az I. rendű felperes házastársa is a II. rendű felperesnél volt bejelentett munkavállaló.

A 2009. évben a II. rendű felperes értékesítési nettó árbevétele 142 098 000 Ft, adózás előtti eredménye 38 000 Ft, adózott eredménye 5 000 Ft. A 2010. évben az értékesítés nettó árbevétele 274 271 000 Ft, adózás előtti eredmény 16 838 000 Ft, adózott eredmény 15 298 000 Ft. Az értékesítés nettó árbevétele a 2011. évre számítottan 414 190 000 Ft volt.

A pert megelőzően az alperes az I. rendű felperes részére nem vagyoni kártérítés címén négy részletben 1 000 000 Ft tőkét, valamint ebből 400 000 Ft tőke után 2008. december 27. és 2010. október 11. napja közötti időszakra járó törvényes mértékű késedelmi kamatait, vagyoni kártérítés címén 489 168 Ft tőkét és a 2008. december 27. és 2009. december 18. napja közötti időszakra esedékes törvényes mértékű késedelmi kamatait fizette meg.

A felperesek keresetükben kérték kötelezni az alperest az I. rendű felperes javára nem vagyoni kártérítés címén 7 000 000 Ft tőke, s annak 2008. december 27. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatai, valamint a perköltség, a II. rendű felperes javára vagyoni kártérítés címén 3 438 720 Ft tőke, s annak 2008. december 27. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatai és a perköltség megfizetésére. Előadták, hogy az I. rendű felperes kialakult munkaképesség-csökkenése, a balesettel kapcsolatban elszenvedett sérülések következményei, a peren kívül megfizetett összeggel együtt indokolják a keresetben meghatározott nem vagyoni kártérítés megfizetését. Az I. rendű felperes a II. rendű felperes egyedüli tagja és ügyvezetője. A balesetet megelőzően személyesen fuvarozott, tárgyalt, szerződéseket kötött. A baleset után nem tudott a II. rendű felperesi cég tevékenységével foglalkozni, majd három hónap elteltével munkavállalót vett fel. A 2009. év végére a társaság működését rendkívüli nehézségek útján, kölcsön igénybe vételével lehetett helyreállítani.

Az alperes - nem vitatva a biztosított teljes felelősségét a káresemény bekövetkezéséért és a helytállási kötelezettsége érvényes fennállását - a kereset elutasítását kérte azzal, hogy a pert megelőzően megfizetett nem vagyoni kártérítés alkalmas az I. rendű felperes személyiségét ért sérelmek kompenzálására, a II. rendű felperes érvényesített vagyoni kára és a baleset bekövetkezése között pedig az okozati összefüggés nem bizonyított.

Az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás lefolytatását követően ítéletével kötelezte az alperest az I. rendű felperes részére 3 000 000 Ft tőke, a tőke után 2008. december 27. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai, a II. rendű felperes részére 3 438 720 Ft tőke, a tőke után 2009. július 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte továbbá az I. rendű felperest az állam javára 240 000 Ft illeték, az alperest 386 300 Ft illeték megfizetésére, ezen felül kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 300 000 Ft perköltséget.

Az ítélet indokolása szerint az I. rendű felperes baleseti eredetű össz-szervezeti egészségkárosodásának mértéke 16 %, korábbi hobbiját, a kispályás labdarúgást nem tudja folytatni, sérülései részben minimális sorvadással, kozmetikai hátrányt jelentő hegekkel gyógyultak, az alperes által már teljesített 1 000 000 Ft figyelembe vételével az I. rendű felperest ért sérelmek kompenzációjára a káreseménykori értékviszonyok szerint 3 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés alkalmas. A II. rendű felperes igényelt elmaradt hasznát illetően a felek között az összecszerűség nem képezte vita tárgyát, így a bíróság erre vonatkozóan bizonyítást nem foganatosított. A per adataiból megállapítható, hogy a balesettel érintett 2009. év eredményei jelentősen eltértek az azt megelőző 2008., illetőleg az azt követő 2010. és 2011. év eredményeitől, akár az egész évi nettó árbevétel, akár az egy havi árbevétel összegében. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott - miután a II. rendű felperes az I. rendű felperesre támaszkodott és végezte a tevékenységét - az ok-okozati összefüggés megállapítható, hiszen a 2009. évet leszámítva a II. rendű felperes gazdálkodásának eredményei folyamatosan nőttek, és abban az egy évben volt jelentős bevételcsökkenés, amikor az I. rendű felperes táppénzes állományban volt. Az okozati összefüggés alapján a nem vitatott összegű vagyoni kártérítés megfizetésére a késedelmi kamatok vonatkozásában a 2009. évi középídőponttól számítottan az alperes köteles. A Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján pervesztességükhöz igazodóan kötelezte az I. rendű felperest 240 000 Ft, az alperest 180 000 Ft le nem rótt illeték megfizetésére, az I. rendű felperes és az alperes vonatkozásában úgy határozott, hogy a felek viselik saját költségüket. A II. rendű felperes az alperessel szemben teljes egészében pernyertes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest 206 300 Ft le nem rótt illeték megtérítésére, továbbá a II. rendű felperes javára a felmerülő 145 500 Ft ügyvédi munkadíj és 154 500 Ft, a II. rendű felperes által előlegezett szakértői díj megtérítésére.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperes által megfizetendő nem vagyoni kár tőkeösszegének 1 500 000 Ft-ra leszállítását, a II. rendű felperes keresetének elutasítását, és a felperesek perköltség fizetésre kötelezését. A fellebbezésben előadta, hogy a baleset folytán az I. rendű felperes életében, munkavégzési és szabadidő eltöltési lehetőségei csökkenése miatt, változás következett be, a sérelem azonban mérsékelte, a pert megelőzően kifizetett 1 000 000 Ft és a fellebbezéssel nem érintett 1 500 000 Ft a károkozás idején fennálló életviszonyokhoz mérten alkalmas az I. rendű felperest ért nem vagyoni hátrány teljes mértékű kompenzálására és a kialakult bírói gyakorlatnak is megfelel. A II. rendű felperes vonatkozásában nem bizonyított, hogy kizárólag az I. rendű felperes betegsége járult hozzá a II. rendű felperesi gazdasági társaság eredményének csökkenéséhez, abban számos egyéb gazdasági tényező is közrejátszott. Egy gazdasági társaságnak bármely munkatárs keresőképtelensége esetén tudnia kell pótolnia a kiesett munkaerőt, amennyiben egy ember kiesése ilyen mértékű bevétel- és eredménycsökkenést okoz, úgy a társaság ügymenete, belső folyamatai nem megfelelőek, és az ebből származó többletköltség és eredménycsökkenés az alperesre nem hárítható át.

A felperesek nem terjesztettek elő fellebbezési ellenkérelmet.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és fellebbezés hiányában - a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján - nem érintette az I. rendű felperesi kereset vonatkozásában az ítéletnek az alperest 1 500 000 Ft tőke és annak 2008. december 27-étől a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére vonatkozó rendelkezését, míg a fellebbezést a következők szerint találta alaposnak:

Az elsőfokú bíróság helytállóan vette számba az I. rendű felperesnél a baleset következtében jelentkező személyiségi jogi sérelem mértékét, a nem vagyoni kár összegét azonban túlzott mértékben állapította meg.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a peren kívül történt kifizetéssel együtt az I. rendű felperes részére megállapított 4 000 000 Ft összegű nem vagyoni kártérítés lényegesen súlyosabb következményekkel járó károsodás kompenzálására lenne alkalmas. A Kúria jogelődjeként eljáró Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.372/2008/4. számú ítéletében 3 500 000 Ft nem vagyoni kártérítést ítélt meg egy balesettel okozati összefüggésben a munkaképességének 67 %-át elvesztő károsultnak, akinek az állapota utóbb rosszabbodott, s munkaképesség-csökkenésének mértéke 100 %-ossá vált.

A Kúria a Pfv.III.20.999/2011/5. számú ítéletében 2 000 000 Ft nem vagyoni kártérítést állapított meg a közlekedési baleset következtében 40 %-os mértékben csökkent munkaképességű károsultnak, míg a Debreceni Ítélet tábla Pf.I.20.585/2011/5. számú ítéletében egy közlekedési baleset 25 %-os mértékű munkaképesség-csökkenést eredményező maradandó fogyatékoság visszamaradásával gyógyult sérültjének 2 500 000 Ft összegű nem vagyoni kártérítést tartott szükségesnek, s egyben elégségesnek a felperest ért immateriális hátrányok kompenzálására.

A sérülések nagyobb részben az izomzat minimális sorvadásával, minimális kozmetikai hátrányt jelentő hegekkel gyógyultak, a kialakult mozgáskorlátozottság a 2010. évtől az I. rendű felperest eredeti munkavégzésében nem akadályozta, pszichés jellegű megbetegedés nem jött létre, a családi, baráti, mindennapi kapcsolataiban súlyos, visszafordíthatatlan romlás nem következett be.

A nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál az ügy egyedi jellegzetességei mellett a kialakult magyarországi bírói gyakorlatnak, a mértékletesség követelményének van jelentősége. Az ítélet tábla a fentebb kifejtett indoklásra tekintettel úgy találta, hogy a pert megelőzően kifizetett összegben túl a káreseménykori értékviszonyok alapján 1 500 000 Ft összegű nem vagyoni kártérítés szükséges és elégséges az I. rendű felperest ért sérelmek kompenzálására, ezért a nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét erre az összegre leszállította.

A marasztalás tőkeösszegének a leszállítása következtében az I. rendű felperes és az alperes vonatkozásában változott a pernyertesség-pervesztesség aránya, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a tárgyi költségfeljegyzési jogos eljárásban le nem rótt, az 1990. évi XCIII. törvény 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint meghatározott kereseti illeték megfizetésére az ítélet tábla a módosult pervesztességi arányok szerint kötelezte az I. rendű felperest és az alperest. A megítélt nem vagyoni kártérítés tőkeösszegének a

leszállítása azonban nem volt olyan mértékű, amely indokolta volna az elsőfokú bíróságnak az I. rendű felperes és az alperes elsőfokú eljárásban felmerült költségei saját maguk általi viselésére vonatkozó rendelkezésének a módosítását, tekintettel a felek által előlegezett költségekre és a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján a követelt összeg és a megítélt összeg arányára. Ezért az ítélet tábla abban a részben helyben hagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy az I. rendű felperes és az alperes vonatkozásában a felmerült elsőfokú költségeiket saját maguk kötelesek viselni.

Az I. rendű felperesi kereset tekintetében a fellebbezési eljárásban az alperes teljes egészében pernyertes, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte az ítélet tábla az I. rendű felperest az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költsége megfizetésére, amely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5)-(6) bekezdései szerint a fellebbezett értékre és a másodfokú eljárásban végzett jogi képviselői munkára tekintettel meghatározott ügyvédi munkadíj. A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles a másodfokú eljárásban pereszes I. rendű felperes a tárgyi költségfeljegyzési jogos eljárásban le nem rótt, az 1990. év. törvény CXIII. törvény 47. §-ának (1) bekezdésének a) pontja szerint meghatározott fellebbezési illeték viselésére.

A II. rendű felperesi kereset vonatkozásában az ítélet tábla a fellebbezést a következők szerint nem tudta érdemben elbírálni:

A II. rendű felperesi vagyoni kár részében az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése szerint a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről és a bizonyítás elmulasztásának a következményeiről csak annyiban adott tájékoztatást, hogy a II. rendű felperest a kár összecsúszásának, valamint a baleset és a kár közötti okozati összefüggésnek a bizonyítása terheli.

Az alperes a perben arra hivatkozott, hogy a II. rendű felperesi gazdasági társaságnak meg kellett volna tudni oldania a kieső munkaerő pótlását, biztosítva a folyamatos működést. Ezzel az alperes, a Pp. 3. §-ának (2) bekezdésében rögzített, a nyilatkozatok tartalom szerinti értelmezésének alapelvéből következően a II. rendű felperes kárenyhítési kötelezettségének az elmulasztását állította.

A Ptk. 340. §-ának (1) bekezdése értelmében a károsult a kár elhárítása illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget.

Az alperesi nyilatkozatra tekintettel az elsőfokú bíróságnak arról kellett volna tájékoztatnia a peres feleket, hogy az alperesnek kell azt bizonyítania, hogy a II. rendű felperesnek milyen kárenyhítési kötelezettsége és hogy a hivatkozott kárenyhítési kötelezettségét mennyiben szegte meg, és ehhez képest a II. rendű felperest terheli annak a bizonyítása, hogy a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében az adott helyzetben általában elvárható módon járt el. Az így meghatározott teljes körű tájékoztatás alapján lett volna abban a helyzetben az elsőfokú bíróság, hogy a bizonyítatlanság következményeit

értékelje, és állást foglaljon abban, hogy a II. rendű felperes kárenyhítési kötelezettségét elmulasztotta-e, amennyiben igen, az mennyiben járult hozzá a kár bekövetkezéséhez.

Az ítélet tábla nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, amely szerint az alperes a kárösszeszerűségét elismerte volna.

A kiterjesztő értelmezés tilalma alapján és a Pp. 136/B. §-ának (3) bekezdésében foglalt feltételek hiányában az alperes perbeli nyilatkozatát nem lehetett úgy értelmezni, hogy a keresetben megjelölt vagyoni kárösszeszerűségére vonatkozóan elismerő nyilatkozatot tett volna. Ehhez képest a vagyoni kárösszeszerűsége tekintetében nyilatkozatot nem tett, mivel az okozati összefüggés hiányára hivatkozva vitatta a vagyoni kár jogalapját. Ezért az elsőfokú bíróság nem alapozhatta a vagyoni kárösszeszerű meghatározását az alperes elismerésére.

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásából következően a vagyoni kár meghatározásakor a 2008. és 2009. évi értékesítés nettó árbevétele közötti különbözetből indult ki. Ezzel a számítási móddal azonban az ítélet tábla nem értett egyet.

A Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése szerint kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A kártérítési jog alapelve a káronszerzés tilalma, amely abban áll, hogy a kárösszegeből le kell vonni a károkozó magatartás következtében előálló vagyoni előnyöket.

A jogi személynek egy nem pótolható munkaerő kiesésével okozati összefüggésben keletkezett vagyoni kára nem határozható meg az értékesítés nettó árbevételének a csökkenésében. Az értékesítés nettó árbevétele ugyanis az üzleti évben eladott készletek és szolgáltatások kiszámlázott, az Áfa összegét nem tartalmazó ellenértéke, amely nem azonos a jogi személy nyereségével, vagyoni előnyével. A vállalkozás bevételei mellett ugyanis szükségképpen felmerülnek a tevékenységgel kapcsolatos kiadások, amelyek figyelmen kívül hagyása a káronszerzés tilalmába ütközne.

Megállapítható, hogy a II. rendű felperes gazdálkodásában az előző évhez képest a 2009. évben nemcsak az értékesítés nettó árbevétele csökkent, hanem csökkentek a kiadási oldalon az anyagjellegű és személyi jellegű ráfordítások is. Egy adott vállalkozás sikerességét nem önmagában a nettó árbevétel összege fejezi ki, hanem az elmaradt vagyoni előny meghatározásánál a kiadásokban bekövetkezett változásokat is figyelembe kell venni.

A gazdasági társaság elmaradt vagyoni előnyét ténylegesen a társasági adó és a tulajdonosoknak fizetendő osztalék alapját képező adózás előtti eredmény változása fejezi ki, hiszen ez a tétel veszi figyelembe a társaság gazdálkodásával kapcsolatos bevételi és kiadási oldalt.

A rendelkezésre álló adatok alapján a 2008. és 2009. év vonatkozásában az adózás előtti eredményben mindössze 224 000 Ft különbözet jelentkezett.

A felperesek arra hivatkoztak, hogy a balesetet megelőzően a II. rendű felperes minden lényeges tevékenységét, az üzletfelekkel való tárgyalást, a szerződések kötését, a személyes fuvarozást az I. rendű felperes végezte, korábban munkavállalót nem alkalmaztak, és a baleset után három hónap múlva vettek fel munkavállalót.

A könyvelés iratai alapján a táppénzes állomány alatt az I. rendű felperes részére munkabér jellegű kifizetés valóban nem történt - amely tehát a II. rendű felperes vonatkozásában megtakarítás, és a káronszerzés tilalma szempontjából figyelembe kell venni -, ugyanakkor nem tisztázott, hogy milyen tevékenység elvégzésére volt foglalkoztatott a baleset előtt **K. R-né** és **R. T. A-né**, valamint közvetlenül a baleset után **E. T.**. Az iratok alapján 2009. márciusától a II. rendű felperesnél foglalkoztatottként került bejelentésre **K. Á.**, a perbeli adatok alapján azonban nem állapítható meg, hogy mi volt a munkaköre, és mi volt az akadály a korábbi foglalkoztatásának.

A kieső I. rendű felperesi munkaerő pótlásának a meghatározása körében figyelemmel kell lenni arra is, hogy a gazdasági társaságoknak a folyamatos működést meg kell oldani még abban az esetben is, ha a munkát végző személyt érintően váratlan esemény következik be. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a sérülésekből eredően az I. rendű felperes a munkavégzésben ugyan akadályoztatva volt, a baleset következményei azonban nem zárták ki, hogy a II. rendű felperes ügyintézését, képviselétét ellássa.

Az I. rendű felperest ért balesettel okozati összefüggésben a II. rendű felperes elmaradt vagyoni előnyből származó kárának a meghatározása a bizonyítási eljárás olyan nagy terjedelmű kiegészítését igényli, amelyre a másodfokú eljárásban nincs mód.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítéletábra a tájékoztatási kötelezettség megsértése miatt a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése, a bizonyítási eljárás hiányosságai miatt pedig a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű felperesi kereset vonatkozásában a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A hatályon kívül helyezés érinti az alperest a II. rendű felperes javára perköltség fizetésére kötelező rendelkezést is.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak részletesen tájékoztatni kell arról a peres feleket, hogy az alperesnek meg kell határoznia és bizonyítania kell, hogy a II. rendű felperes a kárenyhítési kötelezettségét elmulasztotta, a II. rendű felperesnek pedig azt kell bizonyítania, hogy a kár elhárítása, megelőzése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Tisztázni kell a könyvelési iratok alapján a bejelentett foglalkoztatottak feladatkörét, a foglalkoztatás pontos időtartamát és módját, fel kell tárni azokat az okokat, amelyek a folyamatos működés biztosításának a kötelezettsége ellenére akadályozták a kiesett munkaerő pótlását, ezt követően a káronszerzés tilalmának figyelembe vételével kell meghatározni a II. rendű felperesnél jelentkező elmaradt azon

vagyoni előnyt, amely az I. rendű felperest ért balesettel okozati összefüggésben keletkezett.

Az ítélet tábla a szükségszerűen részítéletbe foglalt hatályon kívül helyező rendelkezéssel összefüggő, az alperes oldalán a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése szerint a fellebbezett értékre és a másodfokú eljárásban végzett jogi képviselői munkára tekintettel mérsékelt összegben megállapított másodfokú perköltség, továbbá az 1990. évi XCIII. törvény 46. §-ának (1) bekezdése szerinti le nem rótt fellebbezési illeték összegét a Pp. 252. §-ának (4) bekezdése alapján csupán megállapította, viseléséről az elsőfokú bíróság fog határozni.

A II. rendű felperes a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem terjesztett elő, költsége nem merült fel, ezért arról nem kellett rendelkezni.

A teljesítési határidő - a perköltség vonatkozásában - a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul.

D e b r e c e n, 2013. március hó 11. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő